



Nederlands
Jeugdinstituut

Opgroeien in een opwarmend klimaat Een hoopvol perspectief

Caroline Vink

Nederlands Jeugdinstituut

Klimaatverlamming: de barrières tussen duurzaam denken en duurzaam doen



de Volkskrant

[Columns](#)[Opinie](#)[Cartoons](#)[Podcasts](#)[Cultuur & Media](#)[Foto](#)[P](#)[>](#)

V+ ANALYSE

Jongeren ervaren duidelijk minder klimaatstress: andere problemen voelen urgenter

Klimaatverandering & pedagogiek van de hoop





Klimaatverandering:

- ±70% kinderen, jongeren, jongvolwassenen heeft zorgen
- Gevoelens: angst, verdriet, somberheid, in steek gelaten
- Is inbreuk op kinderrechten
- Jeugd weinig vertrouwen in overheid en bedrijven.

Jongeren
Opvoeders
Professionals
Beleid

Doel dossier:

- Betrouwbare, onderbouwde info met relevantie opgroeien en opvoeden
- (Pedagogisch) handelingsperspectief mbt
 - o Erover spreken
 - o Doen (meepraten & beslissen, meedoen)
 - o Ontspanning zoeken

www.nji.nl/klimaatverandering



Essay

Opvoeden in een opwarmend klimaat. Kinderen en jongeren een hoopvolle toekomst bieden

Auteur: Yperen, T. van

Jaar van uitgave: 2022

Omvang: 22 pagina's



[Opvoeden in een opwarmend klimaat | Nederlands Jeugdinstituut](#)

Wat betekent dit voor het opgroeien én opvoeden?

De kern: pedagogiek van de hoop.

Realistisch, optimistisch en verantwoordelijk omslag naar duurzamere toekomst.

Het is een pedagogische verantwoordelijkheid dit hoopvolle perspectief te scheppen.



Wat weten we over de ontwikkeling van kinderen

- 0- 4 grootste ontwikkeling ooit in een mensenleven
- Op alle gebieden, fysiek, sociaal en emotioneel

Ontwikkeling | Nederlands Jeugdinstituut

In relatie tot klimaat:

- Kinderen die op jonge leeftijd kennis maken met de natuur en duurzaamheid zijn **op latere leeftijd meer betrokken** bij het milieu
- Uit onderzoek blijkt dat een groene omgeving aanzienlijke positieve effecten heeft op kinderen, zowel fysiek als mentaal. Kinderen die in groene gebieden opgroeien, zijn gelukkiger, hebben minder stress en zijn minder vatbaar voor psychische problemen. Groen stimuleert ook creativiteit, zelfvertrouwen en sociale vaardigheden.

Intermezzo: impact van klimaatverandering op kinderen en kinderrechten

- Kinderen zijn extra kwetsbaar voor de gevolgen van klimaatverandering
- Relatie tussen klimaat en het kinderrechtenverdrag
- Kinderrechten worden niet nageleefd



Pedagogiek van de Hoop

Kinderen hebben een **hoopvol perspectief** nodig om op te groeien. Daarbij is hoop geen dromerij, maar vraagt om **voorleven en actie**. Hoop is een handeling



Wat is de pedagogiek van de hoop

Ontwikkelingsopgave voor kinderen, jongeren en volwassenen

- Hoop biedt perspectief
- Coping door te doen, maar ook om te laten
- Slachtoffer en actor
- Toekomstdenken en patronen doorbreken
- Didactiek van de hoop

“Jonge mensen hebben hoop en optimisme nodig. Die vormen de motor van hun persoonlijke ontwikkeling. Als je kinderen van jongs af aan weet mee te geven dat ze ertoe toen, dat ze erbij horen, dat de samenleving ook op hèn zit te wachten, dan wakker je de motivatie aan om zich te willen inspannen, te werken aan doelen, te willen leren en zich te willen ontwikkelen”.

Volgens Micha de Winter: H.O.O.P.

- **Handelingsperspectief bieden.** Leer kinderen en jongeren een onderzoekende en nieuwsgierige houding aan, waarin ze zelf en met elkaar op zoek gaan naar achtergronden, bronnen, argumenten en mogelijke oplossingen.
- **Onderbreek al te snelle oordelen.** Vraag van kinderen en jongeren hun eigen argumenten op een rij te zetten en zich te verplaatsen in de argumenten en gevoelens van de ander, ook als je het met elkaar oneens bent. Organiseer daarom ook ontmoetingen tussen mensen met verschillende meningen.
- **Optimisme voorleven.** Leef als opvoeder optimisme voor en werk hoopvol samen aan de toekomst.
- **Participatie bevorderen.** Stimuleer actieve participatie van kinderen en jongeren, zodat ze leren mee te doen én omdat de democratische samenleving bestaat bij gratie van een actieve deelname van iedereen.

De Pedagogiek van de Hoop en de Impact van Klimaatverandering op Opgroeien en Opvoeden

- Kinderen zijn actoren in veranderingen die nodig zijn, maar volwassenen ook
- Jong geleerd, oud gedaan
- Basisvaardigheden: nieuwsgierigheid aanwakken
- Hoop is niet vals en slaat niet dood (klimaatverlamming)
- Betrek kinderen, op basis van hun ontwikkeling

Wat betekent dit voor de kinderopvang?





Nederlands
Jeugdinstituut

**Heel veel dank
Caroline Vink**

c.vink@nji.nl

Kijk ook op www.nji.nl/klimaatverandering

